

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

I. LETO

Murska Sobota, 15. oktobra 1939.

ŠTEV. 31.

„Čuvajte Jugoslavijo . . .“

V ponedeljek, dne 9. oktobra je poteklo pet let, ko je izkervavel v Marseillu vodnik našega naroda (Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj, kot žrtev brezvestnega morilca. Ko je prispela pretresljiva vest iz Francija, je vsa domovina v žalosti obnemela. Deveti oktober 1934 je postal eden najtežjih dni naše zgodovine.

Ob petletnici Njegove mučeniške smrti nam blesti njegov lik v vsej svoji veličini. Bil je ustvaritelj zedinjene Jugoslavije, plemenit in iskren apostol miru, vodja in učitelj našega naroda, državnik, ki mu je bila domovina prva in poslednja misel. V smrtnih krčih nam je dal večno oporo:

„Čuvajte Jugoslavijo . . .“ V sedanjih resnih in težkih časih nam mora biti Njegov testament svetlejši, nego kdajkoli prej.

Globoka ljubezen našega naroda do nepozabnega kralja je prešla tudi na njegovega prvorojenega sina Nj. Vel. kralja Petra II.



Večna slava Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju!

Živel Nj. Vel. kralj Peter II.!

Živel naš vzvišeni kraljevski dom!

Mirovne ponudbe

Italijanski zunanji minister Ciano je obiskal nemško prestolnico Berlin. Italijansko uradno poročilo pravi, da je bil namen obiska proučitev stališča Nemčije in Italije zaradi novega nastalega položaja. Da se doseže pravičen mir predlagate obe državi: 1.) Ustanovi naj se nova poljska država pod protektoratom Nemčije, seveda v manjšem obsegu ko je bila doslej. 2.) Skliče naj se evropska konferenca, da se reši vprašanje kolonij in Sredozemskega morja.

Angleški ministrski predsednik je izjavil, da nemško-ruski dogovor nikakor ne more spremeniti angleškega stališča. Anglija in Francija ne bosta nikdar opustili cilja, zaradi katerega sta šli v vojno. Radi vojnih dogodkov je rekel, da se angleška vojska že bori ramo ob rami s francosko vojsko, ki je znova napredovala.

Na pričakovani mirovni govor, ki ga je imel Hitler prejšnji petek v nemškem državnem zboru

je že nekaj dni pred tem izjavil neki angleški minister, da je Hitler mogel določiti, kdaj se začne vojna, da pa on in njegovi nasledniki ne bodo mogli določiti, kdaj se naj vojna neha.

Anglija popolnoma razume razloge Italije, tako je nadaljeval angleški državnik, da ne sodeluje v vojni. Poljska, da bo zopet obnovljena. Rusija, da je zaprla Nemčiji pot na Črno morje in v Romunijo. H koncu je še omenil uspehe, ki jih je doseglo angleško brodovje proti nemškim podmornicam.

Novo zvezo narodov nameravata baje ustanoviti Nemčija in Rusije. V tej zvezi bi bile: Nemčija, Rusija, Češko-moravski protektorat, Slovaška, baltiške države s Finsko ter Španija. K tem bi se še priključile Turška in Rumunija.

„Balkan, ki je bil nekoč ognjišče nemirov, je postal danes eden tečajev miru in pokoja v Evropi.“ Tako piše neko nemško glasilo.

Ker so angleške trgovske ladje v zadnjem času oborožene s topovi, da se obranijo napadov nemških podmornic, so Nemci sklenili, da bodo v bodoče smatrali vse britanske trgovske ladje kot bojne in jih brez opozorila potopili.

Rusi si postopoma osvajajo majhne sosedne države, ki leže ob Baltiku. Nemčiji to ni ljubo a mora mirno gledati, ker je pač sklenila, da ji ni nobena cena previsoka, da le doseže svoje namene drugod. Najprej je Rusija prisilila Estonsko, da ji je prepuščala vojaško važne otoke ob svoji obali. Potem je prišla na vrsto Latvija, ki je morala odstopiti v upravo dve važni pristanišči. Tem je sledila Litva, od katere je Sovjetska Unija zahtevala, da sme na njenem ozemlju imeti oporišča za svojo vojsko in letalstvo ter uporabljati litovske železniške proge za primer vojske. Sedaj so Rusi začeli pritiskati na zadnjo baltiško državo Finsko, da bi jim odstopila vojaško važne Aalandske otoke. Finska se sicer zvija, napoveduje delno mobilizacijo, kar ji pa ne bo ničesar pomagalo. Udati se bo morala pritisku sile. Tako bo postala Rusija neomejen gospodar v Finskem zalivu. Neodvisnost sedanjih baltiških držav je le še na papirju.

Istočasno delajo Rusi za tem, da bi dobili tudi gospodarstvo nad Črnim morjem, kjer imajo do zdaj še največ besed Turki, ker zapirajo z Dardanelami izhod iz njega. Radi tega bi radi Rusi dosegli s Turki pogodbo, po kateri bi smele sovjetske ladje v miru in vojski nemoteno pluti skozi to važno ožino. Turki pa ne kažejo nobenega pravega veselja, da bi sklenili takšen dogovor, tembolj, ker so sklenili vojaško zvezo z Anglijo in Francijo.

Glede prehoda skozi Dardanele hoče Turčija ohraniti popolno svobodo, tako da bi na primer, če bi recimo Anglija hotela priskočiti na pomoč Romuniji, ako bi jo Rusi napadli, mogla dovoliti angleškemu vojnemu brodovju, prehod skozi ožino, na pomoč Rumunom.

Če bi Sovjetska Rusija dobila prvo in zadnjo besedo v Črnem morju, Bosporusu in Dardanelah, bi se njen vpliv ne razširil le na Romunijo in Turčijo, temveč na vse balkanske države.

Zato je razumljivo, da kar se tiče tega vprašanja, stoje Turkom za hrbtom Angleži, Francozi in — Italijani.

Blok nevtralnih balkanskih držav se baje namerava ustanoviti. S tem si hočejo zagotoviti neodvisnost in preprečiti, da bi jih kdorkoli potegnil v bojni metož. Ker sta tako Turčija kakor Italija balkanski državi, utegne nastati močna skupina narodov, ki bo imela važno besedo na nadaljni potek sedanje vojne.

Da se je sestavila nova poljska vlada v Parizu, o tem smo že zadnjič poročali, Nadaljna poročila o tem govore, da je poleg drugih držav Amerika priznala pariško vlado kot edino zakonito poljsko vlado. Nova vlada je dobila že milijonska posojila od Francije in Anglije. Ta denar se bo porabil za osvoboditev Poljske.

Angleži in Francozi so se že oglašili k mirovnim ponudbam, ki jih je iznesel Hitler pred nemškim državnim zborom. Pravijo, da bodo Hitlerjev govor skrbno proučili, da pa mir na taki podlagi, kakor si ga zamišlja Hitler, na noben način ni mogoč. Evropa se mora rešiti groženj večnih napadov, tako nadaljujejo in nihče noče več verjeti nemškim obljubam, ki so daleč od dejanj.

Italijanski listi pišejo, da se Italija ne bo udeležila sedanje vojne in da tudi ne bo dala nobenih pobud za sklicanje mirovne konference, kakor so se bile širile vesti.

Velika večina ameriškega ljudstva je prepričana, da bosta v sedanji vojni zmagali Anglija in Francija.

„Vedno večja nevarnost je, tako piše nek vodilni ameriški časopis, da bo tudi Amerika zapletena v vojno, čim dalj ta traja. Ta nevarnost je tem večja, ker je že sedaj velika večina Amerikancev prepričana, da je Nemčija kršila mir.“

Na francosko-nemški meji je prišlo do večjih letalskih bitk v katerih so eni kakor drugi izgubili precej eroplanov. Spopadli so se tudi nemški in francoski tanki. Slednji so se izkazali kot boljši in so pognali nemške tanke v beg.

Francoski parlament je bil razpuščen.

M. Sobota, 10. oktobra 1939.

Politična dogajanja v Evropi so v zadnjih letih v precejšnji meri odvisna od ukrepov, ki jih podvzame narodna socialistična Nemčija, s svojim vodjem Hitlerjem na čelu.

V borbi, ki se bije med obema taboroma pa so tudi male države posredno ali neposredno udeležene. Kdo bi se čudil če v tem težkem ozračju od časa do časa švignejo zublji iz vročih evropskih tal, ki ogrožajo uničiti narode in vse kar so ustvarili tekom stoletij v potu svojega obraza. Začelo se je s Španijo. Sledila je tragedija češko-slovaškega naroda. Pred dnevi je zgodovina postavila piko pod poglavjem: „Republika Poljska“. Upravičeno se vsakdo vprašuje: „Kdaj bo konec popravljanju zemljevidov? Kdaj bo mir, ki si ga vsi narodi tako želijo?“

Te dni je Hitler stopil pred svet z novo mirovno ponudbo. Mirovni predlogi nemškega kancelarja niso prišli za nikogar nepričakovano, saj je Hitler že pred tedni izjavil, da bo takoj po zlomitvi Poljske, nastopil z novo mirovno ponudbo. Kakšni so ti predlogi? V ospredje stopa zopet versajski mir, ki ga je morala Nemčija podpisati po svetovni vojni. Sedanji nemški režim smatra baš to mirovno pogodbo za jedro vsega zla, ki se vsa zadnja leta razliva nad Evropo. Nemčija zahteva odstranitev vseh versajskih določb, ki ovirajo zagotovitev življenjskega prostora, do katerega ima pravico nemški narod. S tem v zvezi je Hitler povdaril zahtevo po kolonijah. Ko bo Nemčija te dobila, tako je povdaril njen vodja, ne bo imela nobenih zahtev več.

Zadnji Hitlerjev govor, ki razkriva nemške poglede na bližnjo preteklost, sedanjost in bodočnost, je bil zelo umerjen vendar pa ne brez groženj. Govoril je o vojni na Poljskem in o doseženih nemških uspehih. Zanimiva je razlaga o nemško-ruski zvezi. Hitler je rekel, da je odpadel sleherni razlog za nasprotstva med Nemčijo in Rusijo, čim se je slednja postavila na stališče, da notranji režimi ne morejo biti nobena ovira za mednarodno sodelovanje. Na tej osnovi tako pravi kancler, sta se Nemčija in Rusija dokončno razdelili vso vzhodno Evropo. Hitler je nakazal tudi obrise nove „Srednje Evrope“ in naznačil nemško stališče do nekaterih evropskih držav. Tako je o naši državi rekel sledeče: „Takoj po izvršeni priključitvi Avstrije k Nemčiji, sem sporočil Jugoslaviji, da je tudi meja s to državo za Nemčijo odslej nespremenljiva in da želim s to državo živeti v miru

Pošiljanje in zamenjavanje zasluzka sezonskih delavcev v inozemstvu

Izseljeniški odsek ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu obvešča pod št. br. 62438 od 23. IX. 1939, da je Nemčija odobrila vsem našim delavcem v Nemčiji brez izjeme, da smejo pošiljati po pošti mesečno po 40 RM v domovino. O tem obvestite na primeren način ali z razglasom svojce sezonskih delavcev v Nemčiji, ki naj jim dajo to na znanje. Istočasno naj se jih opozori, da izseljeniški povratniki naj nikakor ne prinašajo s seboj v domovino efektivnih mark, ker se jih tukaj v sedanjem času ne more vnovčiti, oziroma spraviti v protivrednost. Zasluzek naj pošiljajo le po pošti. Ob povratku naj vzamejo seboj le do 10 mark v srebru, ki se jim jih bo zamenjalo na jugoslovanski meji po tečaju 10.— din za 1 marko. Po pošti poslane marke se zaračunavajo po nekaj nad 14.— din.

Po obvestilu izseljeniškega odseka ministrstva socialne politike in narod-

nega zdravja v Beogradu z dne 19 IX. 1939 br. 54956 je dosežen med narodno banko in odsekom sporazum, da sme izseljeniški nadzornik na omejni postaji na Rakeku odkupovati francoske franke za Narodno banko po kurzu 110.— din za 100 francoskih frankov brez vsakih odbitkov. Svojce izseljencev v Franciji na to opozorite, da jih o tem pred povratkom obvestijo.

Ker se je pripetilo, da so carinski organi na postaji Modana v Franciji odvzeli našim izseljeniškim povratnikom francoske franke, naj se naši izseljeniki v Franciji pred odhodom v domovino pri naših zastopniških informirajo, koliko frankov smejo po predpisih ob času odhoda vzeti s seboj v domovino. Tačas morajo jemati s seboj 5000 francoskih frankov. Po pošti smejo pošiljati poljubne svote. Priporoča se pošiljanje po pošti.

Sreskl načelnik:
Dr. BRATINA s. r.

Dogodki doma:

Nj. Vel. kralj Peter II. je začel svoje vseučiliške študije ter svojo vojaško izobrazbo.

Rodbine vpoklicancev dobe po uredbi, ki je bila te dni objavljena, če so ostale radi vpoklica svojih vzdrževalcev sami, podporo 5 din dnevno (v velikih mestih 8 din.) Za vsakega otroka pod 16 dobe še 3 din.

Stanovanjska najemnina se odloži za osebe, ki so vpoklicane za najmanj 15 dni v vojsko. To uredbi je izdal pravosodni minister.

Da bi bile nove volitve v skupščino še pred božičem, je splošna želja na Hrvatskem. Žele pa tudi, da bi se razpisale volitve v hrvatski sabor.

O novem volivnem zakonu za narodno skupščino sta pred dnevi razpravljala v predsedništvu vlade, predsednik vlade Cyetkovič in pravosodni minister.

Podpredsednik vlade Dr. Maček je priredil na Avali večerjo, na katero je povabil vse člane vlade. Prisoten je bil tudi dr. Anton Korošec.

in prijateljstvu“. Isto je izjavil tudi glede Madžarske.

Zaključni del Hitlerjevega govora tvorijo njegovi mirovni predlogi Angliji in Franciji. Povdaril je, naj se vojna konča in naj se sestane splošna mirovna konferenca, ki naj omogoči novo politično in gospodarsko ureditev Evrope in sveta. Hitler bi pristal tudi na omejeno razorožitev na osnovi točnih mednarodnih dogovorov, o prepovedi uporabe nekaterih vrst modernega orožja.

Hitlerjevi mirovni predlogi so torej znani. Sedaj je na Angležih in Francozih, da jih sprejmejo ali pa odbijejo.

Pod predsedstvom dr. Antona Korošca je imel državni odbor za volitve senatorjev važno sejo. Na podlagi zadnjega ljudskega štetja so določili, da se 12. novembra izvoli skupno 47 senatorjev t. j. na vsakih 300.000 prebivalcev eden. Banovina Hrvatska bo imela 13 senatorjev, Slovenija pa 4.

JNS in demokratska stranka sta izjavili, da se ne bosta udeležili volitev senatorjev.

Občina Štrigova, ki je bila pred tremi leti odcepljena od savske banovine in priključena Sloveniji, je potom svojega občinskega sveta, ki se je sestal k slavnostni seji, izrazila željo, da se priključi k banovini Hrvatski.

Posebna taksa v višini 50 din se bo v bodoče pobirala pri izdajanju potnih listov. Ta denar bo šel v fond za pospeševanje tujskega prometa v državi.

Minister za javna dela dr. Miha Krek se je sestal z banom dr. Natlačenom s katerim sta se razgovarjala o banovini Sloveniji.

Po posredovanju naše države sta Rumunija in Madžarska sklenili umakniti svoje čete s skupne meje.

Skorajšnji sestanek madžarskega, jugoslovenskega in rumunskega zunanjega ministra, napovedujejo madžarski časopisi. Gre za ustanovitev srednje-evropskega bloka pod vodstvom Italije.

Do zaključitve prijateljske pogodbe med Jugoslavijo in Madžarsko ter Rumunijo in Madžarsko, bo po poročilih italijanskih listov prišlo v najkrajšem času.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolesa
dobite najceneje pri
N e m e c J., M Sobota.

Ob petletnici

tragične smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja je imelo v ponedeljek, dne 9. t. m. soboško Sokolsko društvo žalno svečanost. V nabito polnem Sokolskem domu se je začela svečanost z Bachovo žalno koračnico, katero je izvajal pod vodstvom br. prof. Justina sokolski orkester. Po deklamacijah br. Gorčana in Antaliča, je v globokih besedah opisal starosta društva br. Velnar delo velikega vladarja, ki je moral položiti svoje življenje na oltar domovine, predno bi izpolnil svoje velike cilje.

Beograjski velesejem bo od 14. do 23. oktobra

Uprava beograjskega velesejma je na svoji zadnji seji sklenila, da bo letošnji jesenski beograjski velesejem od 14. do 23. oktobra. Uprava je sprejela ta sklep na podlagi odgovorov, ki jih je prejela od razstavljalcev, ki so se večinoma izjavili za prireditve velesejma.

Trgovinska pogajanja z Grčijo

Grška trgovinska delegacija je vendarle prišla v Beograd, da sklene novo trgovinsko pogodbo z Jugoslavijo. Težišče vseh pogajanj bo v naslednjem. Grška vlada je sklenila, da bo grška drahma še nadalje vezana na angleški funt. Na ta način je padla vrednost grške drahme v istem razmerju, kakor je padel angleški funt. Kljub temu pa cene v Grčiji niso padle. Grški vladi se je celo posrečilo, da je nekatere cene znižala. Tako je znižala tudi ceno živini, ki pride iz naše države. S tem pa je bil naš izvoz živine v Grčijo zelo otežkočen, ker je postal nerentabilen. Poleg tega zahtevajo grški uvozniki, da oni dobe prim, ki so ga dosedaj dobivali naši izvozniki. Tretja težava pa je v tem, ker Grčija otežkoča izvoz bombažnih prediv k nam, čeprav bi bila dolžna, da nam to predivo dobavlja z ozirom na njene dolgove za naše blago.

Z naših odločujočih mest se poudarja, da nam mora Grčija dobavljati surovine za našo tekstilno industrijo, če hoče, da še nadalje dobiva naše kmetijske proizvode.

Proti 43 komunističnim poslancem v Franciji je uvedena kazenska preiskava. Mnogo občinskih svetov, v katerih so imeli komunisti večino, so francoske oblasti razpusile.

V prvem mesecu vojne znašajo francoske izgube: Padlo je 500 do 600 vojakov, 2600 je bilo ranjenih, ujetih pa je bilo 100 do 200 vojakov. Na fronti je bilo sestreljenih 8 francoskih in 24 nemških letal. Tako poročajo Francozi.

Priloge za organizacijo raznih poučnih tečajev.

Že lani so se vršile priprave v vrstah trgovcev in trgovskih nameščencev v Murški Soboti za ustanovitev nekega krožka ali društva, ki bi s prirejanjem raznih tečajev iz predmetov komercialne stroke omogočilo ukaželjnim interesentom do izpopolnitve izobrazbe, ki se jo danes v sodobnem gospodarskem svetu nujno zahteva. Pripravljalna dela so se ustavila, ker še niso bila na razpolago prostori, učila in učitelji. Z ustanovitvijo dvorazredne trgovske šole in postavitvijo "Trgovskega doma" v Murški Soboti bo sedaj mogoče započeto delo nadaljevati.

V ta namen objavlja pripravljalni odbor tega izobraževalnega društva, da ima v načrtu prirediti letos tečaje:

- iz knjigovodstva;
- trgovskega dopisja;
- stenografije;
- francoščine;
- nemščine;
- in eventuelvo iz ruščine ali angleščine.

Interesenti brez razlike poklica naj pošljejo svoje prijave na tajništvo združbe trgovcev v Murški Soboti najkasneje do konca tega meseca, da bo mogoče na podlagi teh prijav določiti učnino in ostale pogoje za udeležbo. Predno se bo pričelo z rednim delom bodo interesenti povabljeni na poseben sestanek na katerem se bodo določile še ostale podrobnosti organizacije začrtanega izobraževalnega društva.

Zastoj v izvozni trgovini

Takoj po izbruhu sovražnosti med Nemčijo in Poljsko ter Francijo—Angleško in Nemčijo, je naša zunanja trgovina s temi državami skoraj prenehala. Vzrok je bil ta, ker so bile železnice v teh državah prenatrpane s prevozom vojaštva in vojnega materiala. Sedaj, ko je promet na železnicah postal bolj elastičen, pa se izvozna trgovina obnavlja.

Točasno je v Beogradu nemška delegacija, ki se pogaja z našo vlado radi izvoza večje količine naših pridelkov. Poleg tega se govori, da bodo v najkrajšem času dospele v Beograd tudi francoska in angleška delegacija v svrhu pogajanja za izvoz naših proizvodov za katere se te države zanimajo.

Zaskrbljenost naših kmetovalcev, ki se je slišala od vseh strani v zadnjem mesecu radi trenutnega zastoja odprodaje živine in poljskih pridelkov, ni bila popolnoma utemeljena, kajti po kratkem času zastoja se že začne odprodaja pa čeprav v malem obsegu. Obstoji pa upanje, da bo izvozna trgovina čimdalje bolj živahna posebno še, če se bodo sklenile trgovske pogodbe z državami, ki se danes v Evropi vojskujejo.

Nesreče

— Auto ga je povozil. V petek, dne 6. t. m. zvečer se je vozil s kolesom iz Rakičana proti Soboti 58-letni posestnik Puhar Jožef iz Tešanovcev. Iz neznanega vzroka je imenovan pri izraelskem pokopališču padel ter obležal na cesti. Dva dijaka, ki sta prišla tam mimo, sta poskušala ponesrečenca potegniti s ceste, da bi ga tako obvarovala pred morebitno nesrečo. Vendar se njima to ni posrečilo, ker je med tem že privozil nasproti auto Hradil Josipa iz Sobote, ki ga je opravljal Fujs A. sluga. Na dane znake dijakov, naj ustavi auto, se šofer baje ni zmenil, tako da sta bila izpostavljeni nevarnosti še oba dijaka. Ta dva sta sicer še odskočila pravočasno, dočim je auto pregazil Puhana ter mu prizadejal nevarne poškodbe. Ponesrečenca so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer pa je naslednji dan hudim poškodbam podlegel. Zoper mladoletnega šoferja je uvedena preiskava.

V soboško bolnišnico so prepeljali težko poškodovanega 44 letnega posestnika Žitek Nikolaja iz Kroga, katerega so pred dnevi zvečer pretepli Hauko Franc, Titan Jožef in neki hlapec pri posestniku Ferenciču v Krogu.

— Težek tram je padel na roko 20 letnemu zidarskemu delavcu Šebök Štefanu iz Šalovcev ter mu jo zlomil. Zdravi se v soboški bolnišnici.

— Očeslavci. Po nesreči je padel v mlinu na stopnicah vajenec Mlinarič Jožef ter si zlomil ključnico.

— Moščanci. V temi se je vračal proti domu 64 letni gostilničar Zrinski Aleksander iz Moščanec. Pri tem je zašel v nek jarek ter se močno poškodoval. Vsled nevarnih poškodb na nogi, se je moral zateči na zdravljenje v soboško bolnišnico.

Razbojnika Štruklja so prijeli

Šele julija je bil iz mariborske kaznilnice izpuščen zloglasni vlomilec 25-letni Valentin Štrukelj. Naselil se je v okolici Selnice ob Dravi in nadaljeval svoje prejšnje življenje. Vlamljal je v okolici Selnice, Fale, Sv. Lovrenca in Ruš Štrukelj se je najraje izdajal za trgovca z lesom in sadjeni in se na ta način seznanjal z razmerami v hišah raznih posestnikov. Te dni ga je dosegla roka pravice v Gradišču nad Selnico ob Dravi.

MLATILNA GARNITURA

5—6 HP malo rabljena v zelo dobrem stanju se po ugodni ceni proda.

VELEPOSESTVO HARTNER
v Gornji Lendavi.

DOMAČE VESTI

SOBOTA

— Osebna vest. Na dvorazredni trgovski šoli v Murški Soboti je v ponedeljek dne 9. oktobra nastopil službo suplent komercialist g. ing. Hreščak Milan iz Ljubljane, ki je prevzel predmete komercialne stroke. Želimo g. ing. Hreščaku mnogo uspehov na tem zavodu, ki je danes ponos vsega trgovskega stanu v Prekmurju.

Dentist EMIL PERC se je preselil 8. oktobra t. l. s svojo ZOBNO PRAKSO

v hišo PREKMURSKÉ BANKE na Aleksandrovi cesti št. 24. v Murški Soboti.

— Tragična smrt. Dne 6. t. m. je pod tragičnimi okolnostmi preminul v Mariboru sodnik okrožnega sodišča v M. Soboti g. Kramer Emil. Pokojnik je bil takoj ob ustanovitvi okrožnega sodišča v M. Soboti premeščen k nam, vendar pa svoje službe zaradi zavratne bolezni, ki ga je mučila že od zgodne mladosti, ni mogel stalno izvrševati. Pokojnik je bil radi svoje družabnosti in zdravega humorja priljubljen v vseh krogih. Zapustil je ženo in 5-letnega sina. N. v m. p.! Preostalim izražamo naše sožalje.

Okrožnica

s katero se pozivajo vsi člani združenja obrtnikov v Murški Soboti, da poskrbijo čimprej za izmenjavo starih poslovnih knjig za nove, ki so po zakonu predpisane. Isto velja za zaposlene vajence. Nikdo ne sme zaposlovati vajenca brez poslovne knjige.

Za upravo združ. obrt. - preds.: SZUKITŠ.

Nabiralna akcija

Nabiralna akcija prostovoljnih denarnih prispevkov za gasilsko četo Murška Soboti je prinesla do danes 9115.50 dinarjev. Uprava gasilske čete se ponovno prisrčno zahvaljuje vsem darovalcem med katerimi so tudi takšni, ki so darovali prav lepe vsote.

Naši Sobočanci so s tem uvideli važnost obstoja in napredovanja gasilske organizacije, ki je najstarejša izmed vseh in najbolj delavna za varnost ljudskega imetja pred požari in elementarnimi neizgodami.

Tudi v bodoče bo gasilaka četa opustila prirejanje vesellic na katerih bi udeleženci mnogo več potrošili, nego bi prostovoljno darovali v gasilski sklad. Tovrstna nabiralna akcija se pa bo vsako leto nadaljevala, ker je obstoj in delovanje gasilstva v glavnem odvisno od podpor naklonjenega občinstva. Vsa podpora se bo skrbno uporabljala za stvarne gasilske potrebe, ker hoče uprava gasilske čete odvreči vsako sumničenje lahkomišljenega zapravljanja denarja.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 12. X. ob 20.30 uri
v petek, dne 13. X. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v soboto, dne 14. X. ob 15.30 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

SUPERFILM

„Gunga Din - Indija gori“
Cary Grant Viktor Mc Laglen
Douglas Fairbanks ml.

Film o življenju „angleške indijske brigade“ posnet po znanem romanu pisatelja Rudyard-a Kiplinga (dobitnika „Nobelove nagrade“). Sodeluje nad 12.000 Indijcev in angleških vojakov. — Po napeti borbi s strojnimi mašinami na plesišče. — Največji film sedanosti!!!

V nedeljo dne 15. X. 1939 ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„Gunga Din - Indija gori“
Znižane cene: 2—, 3—, 5— din

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 15. X. ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v ponedeljek, dne 16. X. ob 20.30 uri

KOMEDIJA

„MED DVEMA LJUBEZNIMA“
(Med stariši)

Gusti Huber Willy Fritsch
Peter Dan Jutta Freybe

Zelo zanimiv film o sodobnem zakonu. — Dogodščine mladih ljudi v kritičnem „sedmem letu“!!! Film iz življenja vsake žene in vsakega moža!!!

Dodatek: Najnovejši „Foxov-Journal“ in šala

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Kie naj se zgradi nov gasilski dom?

Že nekajkrat smo omenili, da je današnji gasilski dom v Murški Soboti v zelo slabem stanju in da je nujno potrebno zgraditi novega. Sedaj, ko se je začelo s pobiranjem denarnih podpor v fond za zidavo doma, je potrebno poizvedeti za mišljenje naših meščanov, na katerem mestu naj bi se zgradil gasilski dom.

Po predpisih bi moral biti postavljen, če je le mogoče, v sredini mesta. Ker je pa naše mesto v razvoju, je težko določiti, kje bo sredina v bodočih letih. Poleg tega bi bilo zelo koristno, če bi gasilski četa imela od stavbe redne dohodke, s katerimi bi krila svoje izdatke. V tem slučaju ne bi potrebovala v toliki meri občinske podpore, ker bi se v glavnem vdrževala s svojimi dohodki.

Ugledne meščane, posebno stambenike prosimo, da pismeno predložijo četni upravi svoja mišljenja glede tega.

Prispevki v gasilski fond

V ta fond so še darovali: Sečko Janez, uslužbenec pri g. Nadaju 50 din; Gorza Ivan 10 din; Franko Kata 10 din; Horvath Ana, vdova 10 din. Pomotoma nismo zadnjič objavili g. dr. Kocmura, ki je daroval 50 din ter g. Dobray Vilmo, ki je darovala 60 din.

Stanovanje

z eno sobo, kuhinjo, shrambo in drvarnico, najraji v okolici gimnazije ali na marofu iščeta zakonca drž. uslužbenca brez otrok za 1. november. Za naslov vprašati v knjigarni HAHN v Murški Soboti.

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

1.) Opozarjamo vse delodajalce, da prijavijo takoj po sprejemu v službo vsakega novega uslužbenca. Isto velja za vse stanodajalce. Prijavo je izvršiti s poselsko knjižico, ali pa z v ta namen tiskanim prijavnim listom. Glede inozemskih državljanov, ki samo začasno pridejo v državo, kakor so to tuji turisti, potniki, zdraviliški in letoviški gosti in slično, ne zahtevajo, da jih po § 22. uredbi o prijavi prebivalstva prijavljajo samo sorodniki, hotelirji in drugi, temveč se morajo ti inozemci takoj po prihodu v kraj tudi sami osebno prijaviti pri občini in predložiti potni list. Neprijavljanje uslužbenec in tujec je najstrožje kaznivo.

2.) Rok za plačilo odkupnine osebnega dela je že potekel. Pozivam vse, ki še niso plačali omenjene davščine, da to-store takoj, da si s tem prihranijo stroške rubeža in dr.

Predsednik občine:
HARTNER I. r.

SPORT

Čakovečki sportski klub v Murški Soboti.

V nedeljo, dne 15. oktobra 1939 popoldne ob 3 uri bo imelo moštvo SK Mure težko nalogo. Odigrati mora pokalno nogometno tekmo proti izbornemu moštvo ČSK iz Čakovca.

Murin nedeljski nasprotnik bo napel vse sile, da bo izšel iz te zanimive in napete borbe kot zmagovalc ter bi tako popravil lanskoletni neuspeh ob priliki pokalne tekme.

Čakovec je trenutno v zelo dobri formi kar potrjuje tudi njegova efektna zmaga nad ISSK Mariborom ob priliki nedeljske prvenstvene tekme.

Upamo pa, da bodo domači fantje igrali z navdušenjem in voljo, kot smo to videli od njih ravno pri zadnji prvenstveni tekmi proti prvaku Slovenije in da bodo tako dosegli pozitiven rezultat proti renomiranemu nasprotniku.

Naloga soboškega sportnega občinstva je, da polnoštevilno poseti to prvenstveno tekmo ter s svojim navijanjem podpre domače moštvo.

Tekma se odigra ob vsakem vremenu!

Prijatelji sporta posetite to zanimivo in nadvse napeto borbo!

Cenj. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista.

Gunga Din.

„Grajski kino“ v Murški Soboti se ni ustrašilo ne stroškov ne truda da nudi svojim številnim obiskovalcem enega najlepših filmov, ki so ga ustvarili Angleži. Dva milijona dolarjev so žrtvovali, samo da bi ustvarili delo njihovega najboljšega pisatelja Rudyarda Kiplinga, ki je bil odlikovan za svoja nesmrtna dela z Nobelovo nagrado, dostojen in imenu vreden film, ki bo stal v isti višini z napisano besedo. Ves film, pri katerem je sodelovalo 12.000 statistov predvsem vojakov in domačinov, je bil napravljen v deželi večnih bojov, tisočeriš skrivnosti — v Indiji. Tisočletni indijski templji z bajnim bogastvom indijskih maharadž, nam odkrivajo nov svet, ki si ga vsa naša domišljija ne more predočiti. V tem razkošnem in skrivnostnem okolju, ki ga je tako mojstersko opisal Kipling, se odigra sledeče:

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTI

Uredba o pobujanju draginje in brezvestne špekulacije.

Na nekatera vprašanja s strani članstva združenja, glede predmetov in potrebščin, ki spadajo pod določbo te uredbe in kako se morajo blaga označiti s cenami pojasnjujemo:

Pod določbe te uredbe spadajo:

- 1.) Živiljske potrebščine (človeška hrana — jed in pijača — in živalska hrana, obleka in obutev, kurjava in razsvetljava);
- 2.) Kmetijske priprave, kmetijsko orodje in ostala sredstva, potrebna za kmetijsko proizvodnjo;
- 3.) pogonski material;
- 4.) gradbeni material;
- 5.) stanovanja in poslovni prostori;
- 6.) drugi predmeti nujne potrebe, če niso v spisku luksuznih predmetov po zakonu o skupnem davku na poslovni promet;
- 7.) material in orodje za izdelovanje vseh prednjih predmetov.

Vsakdo, ki prodaja živiljske potrebščine (torej vse tiste predmete, ki smo jih zgoraj našteali) in ostalo blago v prodajalni (obratovalnici), na trgu ali na drugem kraju, mora na vidnem mestu posamezno ali v skupnem ceniku označiti cene posameznih predmetov tako, da jih vsakdo lahko razločno vidi. Prepovedano je tudi vsako zvišanje cen. Vsaka prodaja biaga se mora opraviti po do sedaj veljavnih običajih.

POSLUŠAJTE VESTI Z

MINERVA

RADIOAPARATI mod. 1940

BREZOBVEZNO PREDVAJANJE

DVOLETNO JAMSTVO

DOLGOROČNO ODPLAČILO

NEMEC JANEZ

MURSKA SOBOTA.

ORION-SACHSENVERK

ZASTOPSTVO.

STROKOVNA DELAVNICA —
POLNENJE AKUMULATORJEV.

Vodnikom angleške brigade v Indiji Mac Chesney, Cuteru in Ballantinu, je komanda preklicala dopust, ki so ga preživljali v tepežih in nevarnih pustolovščinah. Zaukazano jim je bilo, da v vasi Tantrapuru popravijo telefonsko napeljavo, ki so jo poškodovali Thugi, pristaši neke skrivnostne in krvoločne indijske sekte. Ko so prispeli tja so si komaj rešili življenje. Naloga omenjene trojice je bila, da vodijo veliko kazensko ekspedicijo proti upornikom a Ballantine name-rava zapustiti vojaško službo ter se posvetiti bodoči družini in svoji trgovini s čajem. Oba njegova prijatelja pa to prepričata in Ballantine mora ostati pri svoji četi.

Ko so prišli v Tantrapur je bilo vse mirno... Cutter je zvedel od Gunga Dina, indijskega vodonoše, da je v bližini tempel, katerega kupola je iz čistega zlata. Ponoči se odplazi k hramu, kjer je skrivališče Thu-

Najnovejši RADIO APARATI

Na zalogi vse naj- model 1940 dospeli! boljše znamke kakor:

HORNYPHON, KÖRTING, RADIONE, BRAUN i. t. d.

Aparate predvajamo v trgovini, ali na domu brez vsake obveznosti za nakup.

Ugodni plačilni pogoji, nizke cene!

ŠTIVAN ERNEST, TEHNIČNA TRGOVINA M. SOBOTA.

Cene vseh vrst koles in šivalnih strojev globoko znižane!

Pravilnik za pregledovanje klavnih živali in mesa in veterinarsko nadzorstvo živil živalskega izvora.

Službeni list dravske banovine od 23. septembra t. l. kos 76 je objavil pravilnik za pregledovanje klavnih živali in mesa in glede veterinarskega nadzorstva živil živalskega izvora. Ta pravilnik vsebuje določbe glede ureditve javnih in privatnih klavnih, predpise za klanje, nadalje predpise za postopek po pregledu, o presojanju ali je meso uporabno za človeško hrano, glede označevanja mesa, o zapletu mesa, o pošiljanju mesa v mesnice in druge kraje, o ureditvi mesnic, o mesnih konzervah, o nadzorstvu perutnine divjadi, rib, rakov, žab, želv, polžev in jajc, o mleku in konzerviranju mleka in mlečnih izdelkov i. t. d. Priporočamo vsem članom, ki se bavijo s trgovino z živino in z živilmi živalskega izvora, kakor mleko, jajce, itd., da si ta pravilnik nabavijo, da ne pridejo kasneje v konflikt s tem pravilnikom.

Pomočniški izpit.

Pred izpraševalno komisijo Združenja trgovcev v Murški Soboti so položili letos sledeči vajenci izpite za pomočnike:

Karas Jožef pri tvrdki Trautman Aleksander z zadostnim uspehom;

Rosenberger Desiderij pri tvrdki Rosenberger Josip Rogaševci, z zadostnim uspehom;

Press Leopold pri tvrdki Nemic Janez (kasneje pri tvrdki A. & E. Heimer) Murška Soboti z zadostnim uspehom;

Fujs Anton pri tvrdki Karol Štitar v Murški Soboti z dobrim uspehom.

Razen Fujs Antona so morali vsi ostali kandidatje polagati ponavljalne izpite, kar pomeni, da se trgovski vajenci slabo pripravljajo za te izpite. Zato priporočamo vsem učnim gospodarjem, ki zaposlujejo vajence oziroma vajenke, da jih temeljito pripravijo za tisti čas, ko bodo morali pred komisijo polagati izpite za pomočnike.

Zaračunavanje vrečic pri detajlni prodaji soli odpravljeno.

Svoječasni razpis monopolne uprave, da smejo trgovci vrečice posebej zaračunati, je bil pred kratkim razveljavljen. Namesto tega pa prodajalci soli dobijo zastoj vreče, ki so se jim do sedaj zaračunavale po Din 6.- Ali je ta odškodnina zadostna za stroške trgovca pri prodaji soli za vrečico i. t. d. o tem se vršijo sedaj pri Zbornici za TOI potrebne mere, ki bodo predmetno vprašanje regulirale. Za enkrat drži dejstvo, da se pri maloprodaji soli vrečice ne smejo zaračunati.

Prodaja živalske soli.

Monopolni glasnik št. 39 od 30. septembra t. l. je glede prodaje živalske soli objavil sledečo vest: „Živalske soli so do sedaj prodajali maloprodajalci soli oziroma vsaki maloprodajalec soli je imel pravico, da drži na zalogi in prodaja tudi živalsko sol. Ta način prodaje se je v praksi pokazal za neprimeren in zato je spremenjena tako, da se bo v bodoče živalska sol prodajala samo preko tistih maloprodajalcev soli, ki držijo velikoprodajne soli. To pomeni da bo živalska sol v vsakem okraju prodajala samo na enem mestu S tem bi bila izvedena koncentracija prodaje živalske soli in ob enem tudi zagotovitev preskrbljevanja kupcev živalske soli.“

Trgovini je s tem prav za prav odvzeta pravica, da prodaja živalsko sol. Združenje je pokrenilo vse potrebne mere, da se trgovcem pravica do prodaje živalske soli ne odvzame. V ta namen se je pretekli teden vršila anketa v Mariboru, ki je protestirala proti predmetnemu ukrepu monopolne uprave.

Cenik

Sladkor kocke in prah	1 kg	Din 15.50
sladkor kristal	1 kg	Din 14.—
sol za jelo	1 kg	Din 1.50
sol za živino, ki se dobi samo pri velikoprodaji		
petrolej čisti za razsvetljavo	1 lt	Din 8.—
olje bučno	1 lt	Din 14.—
olje namizno	1 lt	Din 16.—
bencin	1 lt	Din 6.05
Franck ali kolinska škatlja á	1/2 kg	Din 9.50
„ „ „ „ á	1/4 kg	Din 5.—
„ „ „ „ á	1/8 kg	Din 3.50
„ ali kolin. okrogel pak á	1/2 kg	Din 8.50
„ „ „ „ á	1/4 kg	Din 4.25
„ „ „ „ á	1/8 kg	Din 3.—
„ „ „ „ á	1/10 kg	Din 2.—
Slatina petajnska ali radenska		Din 2.50

K gornjemu ceniku se pripominja, da se pri soli vrečice ne smejo zaračunavati.

Mala lončena peč

popolnoma nova se proda. Vprašati v Nabavljalni zadrugi v Murški Soboti.

KOMPAS - MEDIATOR RADIOAPARAT

100% automatizirana serija
MADE in HOLLAND 1940.

NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!

Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.